

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci navrhovatelů: **a) Ing. Bc. Š. Z., a b) M. N.**, oba zast. JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D., advokátem se sídlem Klokotská 103/13, Tábor, proti odpůrkyni: **obec Stachy**, se sídlem Stachy 200, zast. JUDr. Tomášem Samkem, advokátem se sídlem Pražská 140, Příbram, **za účasti:** Ing. K. C., v řízení o kasační stížnosti odpůrkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 7. 2025, č. j. 57 A 7/2025-50, o návrhu odpůrkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh odpůrkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Odpůrkyni **s e u k l á d á** zaplatit ve lhůtě **3 (tři) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku

1 000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Usnesením zastupitelstva obce Stachy ze dne 22. 7. 2024, č. 158, bylo schváleno opatření obecné povahy č. 1/2024 – Změna č. 16 Územního plánu Stachy (dále též „změna územního plánu“). Na návrh navrhovatelů Krajský soud v Českých Budějovicích shora uvedeným rozsudkem změnu územního plánu zrušil. Podle krajského soudu byla změna územního plánu nepřezkoumatelná, neboť vůbec neobsahovala zdůvodnění přijatého řešení ve vztahu k pozemku navrhovatelů, ani ve vztahu k nově vymezované zastavitelné ploše Z96. Odpůrkyně rovněž dostatečně nevypořádala žádnou z námitek podaných navrhovatelkou a).

[2] Odpůrkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňuje tím, že krajský soud zrušil změnu územního plánu jako celek, tedy nad rámec relativně marginálních

důvodů namítaných navrhovatelí, aniž by tento postup odůvodnil. Stěžovatelka zdůrazňuje, že změna územního plánu ve značném rozsahu aktualizovala dosavadní územně plánovací dokumentaci. V důsledku zásahu krajského soudu bylo zrušeno i vymezení ostatních ploch, vůči kterým námitky navrhovatelů nesměřovaly. Tím podle stěžovatelky došlo k neúměrnému zásahu do práv a povinností jiných osob, kterých se případné nejasnosti a pochybení stěžovatelky nijak netýkají a které nemohly do řízení zasáhnout.

[3] Navrhovatelé s návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku nesouhlasí. Předně zdůrazňují, že změna územního plánu nebyla zrušena nad rámec jejich návrhu, neboť požadovali zrušení změny územního plánu v plném rozsahu, *in eventum* zrušení části týkající se plochy Z96 a NU.1. Jiní vlastníci nemovitostí se mohli přihlásit do řízení jako osoby zúčastněné. Navrhovatelé upozorňují, že povinnost tvrdit a prokázat rozsah hrozící újmy má osoba, která odkladný účinek kasační stížnosti navrhuje. Tuto povinnost podle nich stěžovatelka nesplnila, neboť bez bližší konkretizace pouze uvedla, že dochází k neúměrnému zásahu do práv vlastníků pozemků. Navrhovatelé připomínají, že hrozící újma má být podle judikatury závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní. Jelikož stěžovatelka neprokázala ani hrozící újmu, není namístě zkoumat naplnění ostatních podmínek (proporcionalitu ve vztahu k právům jiných osob a soulad s veřejným zájmem). Přesto navrhovatelé poznamenávají, že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť by umožnilo realizaci stavebních záměrů na nových stavebních pozemcích, již by následně nebylo možné zvrátit. Naopak nepřiznáním odkladného účinku dojde pouze k obnovení platnosti územního plánu před provedenou změnou.

[4] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Úvodem Nejvyšší správní soud předesílá, že v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a a násl. s. ř. s. nelze odkladný účinek návrhu přiznat, neboť pro použití § 73 odst. 2 s. ř. s. neexistuje žádné zákonné zmocnění. Jak však dovodil rozšířený senát tohoto soudu v usnesení ze dne 29. 3. 2016, č. j. 4 As 217/2015-182, publ. pod č. 3415/2016 Sb. NSS, v řízení o kasační stížnosti proti zrušujícímu rozsudku krajského soudu, jímž bylo (alespoň zčásti) vyhověno návrhu na zrušení opatření obecné povahy lze kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. přiznat odkladný účinek, který bude směřovat právě proti účinkům napadeného rozsudku krajského soudu.

[6] Odkladný účinek má charakter mimořádného institutu. Je koncipován jako dočasná procesní ochrana žalobce či stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem či jinými právními následky pro něj nepříznivého správního, resp. soudního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Smyslem institutu odkladného účinku je to, aby ve správním soudnictví ve věcech, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možné

pokračování

výjimečně docílit, aby po dobu přezkumu napadené rozhodnutí správního orgánu nebo (v tomto případě) krajského soudu nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[8] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32; všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel zejména musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností ji vyvozuje. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Stěžovatel musí hrozbu nepoměrně větší újmy jednak dostatečně konkrétně tvrdit, ale především náležitě doložit. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaný a podložený konkrétními důkazy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74).

[9] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelkou dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[10] Stěžovatelka v první řadě tvrdí, že krajský soud bez jakéhokoli odůvodnění zrušil změnu územního plánu ve větším rozsahu, než k jakému se vztahovaly návrhové body. Tato argumentace směřuje věcně proti napadenému rozsudku, nikoli ke specifikaci konkrétní újmy, která měla postupem krajského soudu stěžovatelce vzniknout. Z návrhu na zrušení změny územního plánu vyplývá, že navrhovatelé skutečně požadovali úplné zrušení změny územního plánu, pouze jako eventuální petit uvedli i požadavek na zrušení části změny územního plánu, která se vztahovala k vymezení plochy Z96. Krajský soud tedy nepřekročil předmět řízení definovaný navrhovateli. Otázka, zda k takovému postupu byly skutečně dány důvody, je otázkou věcnou, k jejímuž zodpovězení při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku není prostor. Tato okolnost má význam pouze v tom, že případná újma mohla být způsobena v rámci širšího okruhu právních vztahů, kterých se změna územního plánu týkala.

[11] Stěžovatelka však žádnou takovou újmu neidentifikovala. Správně sice uvedla, že zrušení celé změny územního plánu může mít vliv i na vlastníky jiných pozemků, kteří se řízení před krajským soudem neúčastnili, samotná tato okolnost však o žádné konkrétní újmě bez dalšího nesvědčí. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poznamenává, že stěžovatelka je povinna tvrdit a prokázat újmu, která hrozí jí osobně (příp. veřejnému zájmu, který je povinna hájit), nikoli třetí osobě. Vlastníci pozemků dotčených změnou územního plánu se mohli připojit k řízení jako osoby zúčastněné na řízení a svá práva hájit sami (včetně případného podání kasační stížnosti s návrhem na přiznání odkladného účinku, kde by újmu, která jim hrozí, přesně specifikovali). Tento zájem však projevila pouze jediná osoba nyní zúčastněná na řízení, která ovšem sama, ač k tomu byla též oprávněna, kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu nepodala.

[12] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neprokázala, že by výkon či jiné právní následky rozsudku krajského soudu pro ni představovaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, není splněna hned první zákonná podmínka pro přiznání odkladného účinku. Za této situace by bylo nadbytečné zabývat se druhou podmínkou spočívající v tom, že přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[14] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[15] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II. tohoto usnesení), vycházel soud ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, publ. pod č. 4616/2024 Sb. NSS, zejména bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[16] Soudní poplatek lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu v úředních hodinách (informace o úředních hodinách dostupné zde: <https://www.nssoud.cz/kontakty/pokladna>)
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050417425**.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutné do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude přistoupeno k jeho vymáhání.

pokračování

V Brně dne 11. září 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu